

Statenvoorstel 47/20 A

Voorgestelde behandeling

Agendavergadering : 15 juni 2020

PS-vergadering :

Onderwerp

Gewijzigd vaststellen inpassingsplannen Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (Oost en West)

Datum

26 mei 2020

Documentnummer

GS: 4691389

PS: 4704720

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

Gedeputeerde Staten stellen aan Provinciale Staten voor om de inpassingsplannen voor Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat Oost en West gewijzigd vast te stellen. De inpassingsplannen zijn eerder, [bij besluit van 29 juni 2018](#), door uw staten vastgesteld. Gecoördineerd met dit besluit is ook het besluit tot verlening van de vergunning in het kader van de Wet Natuurbescherming ter inzage gelegd. Op beide besluiten samen zijn 29 beroepen ingediend. De Raad van State heeft een zitting voor de GOL daarna lange tijd aangehouden in verband met onduidelijkheid over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). De verwachting is dat augustus/september 2020 een zitting bij de Raad van State wordt gepland over de GOL.

Inmiddels is duidelijk, als gevolg van een uitspraak van de Raad van state d.d. 29 mei 2019 over het PAS, dat het systeem van het PAS niet in stand is gebleven. Daarom dient te worden aangetoond dat de GOL niet leidt tot significant negatieve effecten op een Natura 2000-gebied en dienen de provinciale inpassingsplannen hierop te worden aangepast. Hiertoe zijn de aanvullende [Passende Beoordeling en Notitie GOL Stikstofdepositie-berekeningen realisatie- en gebruiksfase \(d.d. 13 maart 2020\)](#) opgesteld. In deze stukken is geconcludeerd dat de GOL, door toepassing van mitigerende maatregelen en externe saldering, niet zal leiden tot significant negatieve effecten voor Natura 2000-gebieden. Dit dient echter ook verwerkt te worden in de provinciale inpassingsplannen. Dit voorstel ligt nu voor.

De voorgestelde lijn van extern salderen past binnen de [aanpak Stikstof](#) zoals deze aan uw Staten is gecommuniceerd. Tevens is de casus GOL ook door gedeputeerde Grashoff gepresenteerd in de themabijeenkomst 24 april 2020.

Datum

26 mei 2020

Documentnummer

GS: 4691389

PS: 4704720

Daarnaast wordt een ondergeschikte aanpassing gedaan ten behoeve van de vervanging van de Defensie Pijpleiding Organisatie (DPO).

Het voorstel

1. Het provinciaal inpassingsplan Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat Oost, digitaal vervat in NL.IMRO.9930.ipgoloost-va03(hierna PIP Oost) gewijzigd vast te stellen.
2. Het provinciaal inpassingsplan Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat West, digitaal vervat in NL.IMRO.9930.ipgolwest-va03 (hierna PIP West) gewijzigd vast te stellen

Aanleiding

Eerder, bij besluit van 29 juni 2018, zijn beide inpassingsplannen Oost en West door uw Staten vastgesteld. Tegelijkertijd met dit besluit heeft de verleende vergunning in het kader van de Wet Natuurbescherming (Wnb) ter inzage gelegen. Op zowel de vergunning als de inpassingsplannen zijn in totaal 29 beroepen ingediend. Een aantal van deze beroepen hebben betrekking op de verleende vergunning in het kader van de Wnb.

In de periode dat wij in afwachting waren van een zitting bij de Raad van State, is er ook een streep gekomen door het PAS. Hoewel wij daar nog geen officiële bevestiging van hebben ontvangen, verwachten wij dat de Raad van State onze reeds verleende vergunning in het kader van de Wnb niet in stand zal laten. Deze is immers gebaseerd op de prioritaire ruimte van de voormalige PAS.

Dit is de reden dat binnen de GOL verschillende alternatieven onderzocht zijn. Daarbij zijn de ADC-toets, aanvullende mitigerende maatregelen en externe saldering overwogen. Het resultaat van deze overweging is terug te vinden in een aanvulling op de eerder [opgestelde passende beoordeling](#). Voor de GOL biedt uiteindelijk aanvullende mitigerende maatregelen in combinatie met externe saldering salderen de oplossing om het stikstof probleem op te lossen.

Deze aanvulling is opgestuurd aan de Raad van State zodat de de PIP's en de Wnb-vergunning, die zijn gebaseerd op het PAS, voldoen aan de geldende regels. Dit addendum heeft tot gevolg dat:

- Er extra planregels toegevoegd moeten worden aan beide inpassingsplannen (besluitvorming PS);
- De vergunning in het kader van de Wnb gewijzigd dient te worden gedurende de lopende beroepsprocedure (besluitvorming GS).

Beide besluiten worden gezamenlijk ter inzage gelegd.

Op 26 maart 2020 stond een lang verwachte zitting bij de Raad van State gepland. In deze zitting zouden de ontvankelijkheid van enkele bezwaarmakers en de aanpak in het kader van stikstof worden behandeld. In een tweede zitting zouden de overige beroepen worden behandeld. Als gevolg van drukte bij de Afdeling en vervolgens de Coronacrisis is de behandeling van de beroepen uitgesteld tot in ieder geval na de zomer. We hebben de Raad van State middels een brief verzocht om nu (na de verzending van de aanvullende passende beoordeling) alle beroepen en de aanpak stikstof in één zitting te behandelen.

Datum

26 mei 2020

Documentnummer

GS: 4691389

PS: 4704720

Na besluitvorming door uw Staten over de wijziging van de PIP's, worden de Raad van State en de appellanten hiervan op de hoogte gesteld. De gewijzigde vastgestelde inpassingsplannen worden daarnaast op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend gemaakt en medegedeeld.

Ander onderdeel van dit statenvoorstel is een wijziging van een planregel in het kader van DPO (Defensie Pijpleiding Organisatie). Dit is op verzoek van Defensie. De bestaande leiding heeft te weinig capaciteit en de ligging van het bestaande tracé is op onderdelen ongunstig/onwenselijk. Het gehele tracé loopt van 's-Hertogenbosch tot in de gemeente Maasdriel (Gelderland). De uitvoering heeft ook haast; de leiding onder de Maas moet op korte termijn (voorjaar 2021) worden veranderd, volgens eisen van de Inspectie Leefomgeving en transport. Om de leiding te kunnen aanleggen zijn nieuwe ruimtelijke plannen nodig, onder andere in de gemeenten 's-Hertogenbosch en Heusden. Een deel van het nieuwe tracé loopt door het plangebied van het PIP Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat Oost. Volgens de huidige planregels mogen de genoemde gemeenten pas een bestemmingsplan voor die gronden vaststellen, nadat het inpassingsplan onherroepelijk is geworden. Het PIP is pas onherroepelijk na een einduitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De DPO-leiding, en de bestemmingsplannen die daarvoor nodig zijn, kunnen daar niet op wachten.

Bevoegdheid

Provinciale Staten zijn op grond van de Wet ruimtelijke ordening bevoegd om een provinciaal inpassingsplan vast te stellen.

Doel

Voldoen aan de regels rondom stikstof en het opnemen van de DPO leiding. Het eerdere [statenvoorstel 29/18 A](#) dat geleid heeft tot het vaststellen van beide inpassingsplannen Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat op 29 juni 2018 is nog onverkort van toepassing, er worden alleen planregels toegevoegd zodat voldaan wordt aan de regels omtrent stikstof. Het nu voorliggende statenvoorstel richt zich met name op het herstel benodigd in het licht van de passende beoordeling.

Argumenten

1. Ten tijde van de besluitvorming in 2018 was het PAS van toepassing.

Aan de besluitvorming in 29 juni 2018 lag het PAS nog ten grondslag. In de daarbij horende passende beoordeling is dan ook rekening gehouden met beschikbare prioritair ruimte binnen het PAS. Doordat het PAS is vernietigd dient nu buiten het PAS om te worden aangetoond dat GOL niet leidt tot significant negatieve effecten voor een Natura 2000-gebied en dienen de provinciale inpassingsplannen hierop te worden aangepast. Hiertoe zijn de aanvullende [Passende Beoordeling en Notitie GOL Stikstofdepositieberekeningen realisatie- en gebruiksfase \(d.d. 13 maart 2020\)](#) opgesteld. Op basis van deze aanvullende passende beoordeling wordt ook een verzoek tot wijziging in gediend voor de reeds verleende vergunning in het kader van de Wnb voor de GOL.

2. ADC-toets is onderzocht als mogelijkheid

In de aanloop naar de PAS-uitspraak is de ADC-toets als mogelijkheid onderzocht. In deze toets moet worden aangetoond dat er geen reële alternatieven zijn, er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en door compensatie de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk gewaarborgd blijft (ADC-criteria). Echter na de uitspraak bleek extern salderen weer een mogelijkheid. Daarom is ervoor gekozen deze optie verder uit te werken. Daarnaast bleek dit ook de meest haalbare optie, omdat Natuurmonumenten aangeven heeft niet mee te willen werken aan een mogelijke compensatie in de Loonse en Drunense Duinen

Met mitigatie en externe saldering kunnen de stikstofdepositie voldoende wegnemen. Er treden dus geen significant negatieve effecten op.

3. Er heeft een aanvulling plaats gevonden op de huidige passende beoordeling.

Het vervallen van het PAS is de reden dat op de huidige passende beoordeling een aanvulling heeft plaatsgevonden. Waarbij de effecten ten gevolge van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden opnieuw zijn onderzocht. In het addendum wordt beschreven hoe wij mitigatie en externe saldering als oplossingsmogelijkheden inzetten voor het stikstofprobleem binnen de GOL. Daarnaast wordt ook de stikstofemissie ten gevolge van de aanleg van de DPO-leiding hierin meegenomen. De stikstofemissie ten gevolge van deze aanleg wordt met de saldering ten behoeve van GOL ook gesaldeerd. Deze aanvulling wordt ook als nieuwe bijlage bij de PIP's toegevoegd.

Datum

26 mei 2020

Documentnummer

GS: 4691389

PS: 4704720

- Aanvullende mitigerende maatregel: inzet van bouw materiaal dat strenge eisen stelt aan de emissie aan NOx en fijnstof. Als maatregel is de inzet van materiaal stage IV voor 100% berekend. Het materieel voor de DPO is stage III en IV. (Hoe hoger de stage norm, hoe strenger de eisen aan emissie).
- Externe saldering: ten behoeve van de externe saldering is een saldo gevend bedrijf nabij de Loonse en Drunense duinen aangekocht. Het betreft een agrarisch bedrijf met een vergunning voor stikstof emitterende activiteiten die de activiteiten stopt: Kanaalweg 5 te Drunen. Daarmee worden alle stalemissies permanent weggenomen alsmede de bemesting van een maisakker in een Natura 2000-gebied blijvend beëindigd. Een zeer goede ontwikkeling voor het naastgelegen Loonse en Drunense Duinen.

Datum

26 mei 2020

Documentnummer

GS: 4691389

PS: 4704720

4. Externe saldering en mitigerende maatregelen dienen publiekrechtelijk zeker te worden gesteld

Er worden een tweetal planregels toegevoegd aan het provinciaal inpassingsplan om de mitigerende maatregelen en externe saldering publiekrechtelijk zeker te stellen. Zie hieronder:

Externe saldering:

***Lid 26.2 Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat West / Lid 25.2 Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat Oost
Regels externe saldering ex artikel 6 lid 3 van richtlijn 92/43
(Habitatrichtlijn)***

- a. de aanleg, bouw en gebruik overeenkomstig de bestemmingen in dit plan is uitsluitend toegestaan indien de navolgend genoemde activiteiten zijn beëindigd en verzekerd is dat hervatting van die activiteiten is uitgesloten:*
- *het houden van vee in het op bladzijde 16 van 'Addendum Passende Beoordeling GOL' van 13 maart 2020 genoemde bedrijf, alsmede*
 - *de bemesting van de maisakker als genoemd op bladzijde 16 en als weergegeven op afbeelding 4.3 van 'Addendum Passende Beoordeling GOL' van 13 maart 2020;*
- b. bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van lid [26.2/25.2], onder a, indien de noodzakelijke externe saldering met het beëindigen van andere bedrijven al dan niet in combinatie met het beëindigen van bemesting van akkers anders dan genoemd in 'Addendum Passende Beoordeling GOL' van 13 maart 2020, wordt bewerkstelligd en verzekerd is dat op die wijze de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden niet worden aangetast.*

Mitigerende maatregelen:

Lid 21.2 Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat West / Lid 20.2 Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat Oost
Regels beperking stikstofdepositie tijdens de aanleg- en bouwfase (realisatiefase)

Datum

26 mei 2020

Documentnummer

GS: 4691389

PS: 4704720

- a. *De aanleg en bouw overeenkomstig de bestemmingen in dit plan is uitsluitend toegestaan indien geen toename van stikstofdepositie ontstaat in Natura2000 gebieden ten gevolge van de aanleg en bouw in combinatie met salderingsmaatregelen . Dit is geborgd als de inzet van het juiste bouw materieel in combinatie met de in lid [26.2/25.2] bedoelde saldering wordt toegepast (zie paragraaf 4.3.4 van 'Addendum passende beoordeling GOL' van 13 maart 2020) waarvan de berekeningen zijn opgenomen in het onderdeel 'resultaten stikstof gevoelige Natura 2000-gebieden' op bladzijde 6 tot en met 13 van bijlage II van de 'Notitie GOL Stikstofdepositieberekeningen realisatie- en gebruiksfase' van 13 maart 2020.*
- b. *bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van lid [21.2/20.2], onder a, indien door een combinatie van extra saldogevers en andere materieelinzet geborgd wordt dat geen toename in depositie (op dezelfde wijze berekend) optreedt en verzekerd is dat op die wijze de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden niet worden aangetast.*
5. *Vervanging defensie pijpleiding loopt vertraging op, als zij moeten wachten op een onherroepelijk PIP*

Een deel van het nieuwe tracé loopt door het plangebied van het PIP Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat Oost. Volgens de huidige planregels mogen de genoemde gemeenten pas een bestemmingsplan voor die gronden vaststellen, nadat het inpassingsplan onherroepelijk is geworden. Omdat de DPO-leiding het inpassingsplan niet frustreert, wordt in de planregels een uitzondering gemaakt op de algemene regel: voor de DPO-leiding mogen bestemmingsplannen worden vastgesteld, ook al is het PIP nog niet onherroepelijk. Uiteraard moet de uitvoering van het PIP niet worden belemmerd.

Daartoe wordt de volgende planregel toegevoegd:

25.2 Afwijking

In afwijking van het bepaalde in artikel 25.1 mogen de gemeenteraden van de gemeenten 's-Hertogenbosch en Heusden voor de gronden waarop dit inpassingsplan betrekking heeft een bestemmingsplan vaststellen, uitsluitend voor het project 'aanleg DPO-leiding Ammerzoden - Vlijmen' en onder de voorwaarde dat deze bestemmingsplannen de uitvoering van het inpassingsplan niet in de weg staan.

Datum

26 mei 2020

Documentnummer

GS: 4691389

PS: 4704720

De gewijzigd vast te stellen inpassingsplannen Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (Oost en West) is omstreeks eind mei te raadplegen op ruimtelijke plannen via de volgende links: www.brabant.nl/ipGOLoost en www.brabant.nl/ipGOLwest

Kanttekeningen

1. Het niet gewijzigd vaststellen van beide inpassingsplannen leidt tot vertraging van de gebiedsontwikkeling.

Indien de inpassingsplannen Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (Oost en West) op het onderdeel stikstof niet wordt hersteld, zal de Raad van State zeer waarschijnlijk de vergunning in het kader van de Wnb vernietigen. Daarmee komt de uitvoering van het gehele project in vertraging. Heel concreet lopen de volgende doelen vertraging op:

- Natuur: het realiseren van drie ecologische verbindingzones om het Natuurnetwerk Brabant af te maken;
- Water: Beschermingsmaatregelen om 's-Hertogenbosch en omgeving verder te beschermen tegen hoogwater;
- Verkeer: leefbaarheid van de omliggende dorpen vergroten door het verkeer via de juiste route op de plaats van bestemming te krijgen, zo min mogelijk via de kernen

2. Het niet gewijzigd vaststellen van beide inpassingsplannen leidt tot vertraging van de verlegging van DPO

Om aan de eisen van de Inspectie Leefomgeving en transport te voldoen, moet de leiding onder de Maas op korte termijn (voorjaar 2021) worden vervangen en verlegd. Als zij afhankelijk zijn van het onherroepelijk worden van de huidige provinciaal inpassingsplannen, komt deze planning in gevaar. Daarmee kan ook niet aan de gestelde veiligheidseisen van deze leiding worden voldaan.

3. Met deze wijziging lopen we vooruit op de mogelijkheid om te extern salderen met melkveehouderijen

Extern salderen met melkveehouderijen is op dit moment nog niet toegestaan. Daarvoor wordt een wijziging van de beleidsregels over salderen voorbereid in overleg met provincies en het Rijk. Volgens planning zou de gewijzigde beleidsregel voor de zomer worden vastgesteld. Met dit besluiten lopen Provinciale Staten dus vooruit op een noodzakelijke wijziging van de beleidsregel. Het toevoegen van deze planregels zijn een voorwaarde voor de Wnb-vergunning. Het officiële besluit tot extern salderen wordt geregeld via de Wnb-vergunning.

Datum

26 mei 2020

Documentnummer

GS: 4691389

PS: 4704720

Financiën

De kosten voor de externe saldering passen binnen het huidige projectbudget GOL. Via een separate [statenmededeling](#) zijn de Staten reeds eerder geïnformeerd over aanvullende middelen voor de realisatie van de gebiedsopgave. Inmiddels is de opdracht uitgezet om de mogelijkheden van inzet en herontwikkeling van Kanaalweg 5 te onderzoeken. Dit moet leiden tot een maatschappelijke plus voor natuur en omgeving.

De kosten annex verlies voor de externe saldering zullen afhangen van de financiële opbrengst bij verkoop van de overblijvende locatie en grond. De landbouwgronden zijn gefinancierd door het GOB. Bij de verkenning naar de aanwendingsmogelijkheden wordt gekeken naar te realiseren natuurdoelen in de omgeving en afgeleid stikstofbeleid in de 5-km-zone rondom N-2000 gebieden 'Loonse en Drunense Duinen / Vlijmens Ven'. Verder worden de herontwikkelingsmogelijkheden en/of verdere inzet van de aangekochte boerderij voor afgeleide doelen onderzocht. Deze risico's worden afgedekt binnen het ontwikkelbedrijf.

Klimaat

Als de GOL is uitgevoerd wordt er naast de GOL-doelstellingen ook bereikt dat er per saldo een (beperkte) reductie van stikstofuitstoot ten gevolge van het verkeer plaats zal vinden. Door de gewijzigde verkeersstromen door het gebied zal de uitstoot zich verplaatsen. De verdeling van de stikstofdepositie over de nabijgelegen Natura2000gebieden wijzigt daardoor, ook in beperkte mate. Een aantal hectares krijgt iets meer stikstofdepositie per hectare, een aantal ook iets minder. (Toename ongeveer 1 mol/ha/jaar terwijl de achtergronddepositie rond 2000 mol/ha/jaar is)

Voor de hectares die meer depositie krijgen, moet worden gesaldeerd. Dit heeft een zeer ruim effect voor de nabij gelegen natuur. Omdat de hectare die de meest extra depositie krijgt, naar "nul" moet worden gesaldeerd (het negatieve effect ten gevolge van de GOL moet worden tenietgedaan) worden alle omliggende hectares er beter van. Omdat het bedrijf Kanaalweg 5 nabij de Loonse en Drunense Duinen ligt, wordt in dat gebied de meest natuurwinst gehaald (reductie tot 60 mol/ha/jaar).

Europese en internationale zaken

n.v.t.

Planning

Na vaststelling van de gewijzigde inpassingsplannen zullen wij de Raad van State en de appellanten hiervan op de hoogte stellen en het gewijzigde besluit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend maken. Vervolgens is het aan de Raad van State dit mee te laten lopen in de huidige beroepsprocedure en een uitspraak hierover te doen.

Bijlagen

-

Datum

26 mei 2020

Documentnummer

GS: 4691389

PS: 4704720

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: mevrouw I. Bol, (06) 18 36 83 69, ibol@brabant.nl

Opdrachtnemer: mevrouw A.M.A. Bovée, abovee@brabant.nl, (06) 55 68 69
88